

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

תכנית הבגרויות הגמישה מיקוד הלמידה (כלי העזר) באזרחות חטיבה עליונה לשנת תשפ"ז לעולים חדשים

לפניכם כלי עזר על פי המתווה הישן. במתווה זה חלוקת האחוזים לזכאות לבגרות באזרחות 2 יח"ל תהיה:

בחינה חיצונית – שאלון 034274 = 70%

מטלת ביצוע – שאלון 034263 = 30%

ההפניות בטבלה הן לספר הלימוד לעולים חדשים "אזרחות - האתגר" (ניסן נווה, הוצאת מט"ח)
כמו גם לספר הלימוד "להיות אזרחים בישראל - במדינה יהודית ודמוקרטית" (ורדה אשכנזי, בלהה אלפרסון, תמיר דובי, דנה שטרקמן, משרד החינוך, המזכירות הפדגוגית תשע"ו)

שאלון 034274 70% עבור 2 יח"ל - לעולים חדשים

רשימת תתי הנושאים	רשימת הנושאי הלימוד	
החלטה 181 של האו"ם (תכנית החלוקה) אזרחות האתגר עמ' 8	הרקע ההיסטורי להקמת המדינה	1.
- הכרות עם תוכן ההכרזה - חלק היסטורי - הצדקות להקמת המדינה: היסטורית, בינלאומית, טבעית-אוניברסאלית. - חלק אופרטיבי-מעשי - הקמת המדינה - חלק הצהרתי - אופי המדינה - מאפייני מדינה יהודית ודמוקרטית הבאים לידי ביטוי בהכרזה, - ארבע פניות והתחייבויות לגורמים שונים - אזרחות האתגר עמ' 9-12, 52 - וגם להיות אזרחים בישראל עמ' 16-17	הכרזת העצמאות	2.

ירושלים * רח' דבורה הנביאה 2 * בניין לב רם * מיקוד 9510402 * טל': 073-3931404 * פקס: 073-3931429

شارع دبورہ ہنبیۃ 2 * عمارۃ لیف رام * اورشلیم القدس 9510402 * تلفون: 073-3931430/1 * فاکس: 073-3931429

DEVORA HANEVIA ST. 2 JERUSALEM 9510402, ISRAEL * TEL: 972-73-3931430/1 FAX: 972-73-3931429

כתובת אתר ממשלה זמין: <http://www.gov.il> כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

רשימת תתי הנושאים	רשימת הנושאי הלימוד	
- היבט משפטי-נורמטיבי: לגבי כל חוק תוכן ומטרה (כיצד מבטא החוק את אופייה היהודי של המדינה) - המצב המשפטי המחייב: חוק יסוד: ישראל-מדינת הלאום של העם היהודי, חוק השבות, חוק האזרחות, חוק שעות עבודה ומנוחה, חוק איסור גידול חזיר, חוק חג המצות, החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, חוק בתי הדין הרבניים אזרחות האתגר עמ' 42-45, 44-54 מדריך למורה - חוק יסוד ישראל מדינת הלאום של העם היהודי - המרחב הציבורי: סמלי המדינה (סמל, דגל, המנון) אזרחות האתגר עמ' 53 - בין הציבורי לפרטי: הסדר הסטטוס קוו אזרחות האתגר עמ' 62 - מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות- הקשר ההדדי אזרחות האתגר עמ' 64-65	מדינה יהודית	3.
- מרכיבי הזהות - מרכיבים שיוכיים, מרכיבים נרכשים להיות אזרחים בישראל עמ' 86-87 - סוגי זהויות- אזרחית, לאומית, דתית להיות אזרחים בישראל עמ' 87-88	זהות	4.
- מהי דמוקרטיה? - הבחנה בין משטר דמוקרטי למשטר שאינו דמוקרטי - 3 הבדלים (עד להוצאת מדריך למורה מעודכן לא תהיה שאלה בנושא זה בבחינה) - עקרון שלטון העם - דמוקרטיה ישירה, דמוקרטיה עקיפה אזרחות האתגר עמ' 18, 21 - עקרון הפלורליזם אזרחות האתגר עמ' 19-20, 24	עקרונות הדמוקרטיה	5.

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

רשימת תתי הנושאים	רשימת הנושאי הלימוד	
- עקרון הכרעת הרוב אזרחות האתגר עמ' 19-20, 21-22 - זכויות האדם וזכויות האזרח (יש להכיר את הגדרת המושגים ולוודא שאין ערבוב בינו לבין המושג חירויות האדם) הזכות לחיים וביטחון, הזכות לקניין (אין צורך להבחין בין קניין רוחני וחומרי), הליך (משפטי) הוגן, הזכות לחירות, חופש התנועה, חופש הביטוי, חופש דת, חופש מדת, הזכות לשוויון, אפליה פסולה, הזכות לכבוד ונגזרותיה (הזכות לפרטיות, הזכות לשם טוב) אזרחות האתגר עמ' 19, 20, 23 וגם להיות אזרחים בישראל עמ' 171, 172, 173, 183-184, 175-180 - התנגשות בין זכויות אזרחות האתגר עמ' 23 -עקרון הגבלת השלטון אזרחות האתגר עמ' 22 - עקרון הפרדת הרשויות אזרחות האתגר עמ' 25 - עקרון שלטון החוק אזרחות האתגר עמ' 23 בספר להיות אזרחים בישראל הנושאים מופיעים בהרחבה ואילו בבחינת העולים החדשים, התלמידים נדרשים בנושא עקרונות הדמוקרטיה וזכויות האדם והאזרח להיכרות ברמת המושג בלבד.		
- חוק השבות אזרחות האתגר עמ' 42-44 -חוק האזרחות אזרחות האתגר עמ' 44-45	האזרחות במדינת ישראל	6.

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

רשימת תתי הנושאים	רשימת הנושאי הלימוד	
- הכרת קבוצות המיעוט השונות (ערבים, דרוזים ואחרים) להיות אזרחים בישראל עמ' 102-103 (לא כולל הגורמים המשפיעים על התמורות בחברה הערבית בישראל), עמ' 108 (לא כולל תהליכי מודרניזציה בחברה הדרוזית).	7. המיעוט הערבי במדינת ישראל	
- תנאי יסוד לבחירות דמוקרטיות - כלליות, חשאיות, מחזוריות, שוות, מאפשרות התמודדות חופשית אזרחות האתגר עמ' 79 - עקרונות דמוקרטיים וזכויות הבאים לידי ביטוי בבחירות אזרחות האתגר עמ' 78-79 - המשטר הפרלמנטרי, המשטר הנשיאותי להיות אזרחים בישראל עמ' 141-142 (יש להכיר את המושגים וההשוואה ביניהם ללא יתרונות) - שיטת הבחירות בישראל- רשימתית, ארצית, יחסית אזרחות האתגר עמ' 82-83	8. הבחירות לכנסת	
- עבודת הכנסת - קואליציה, אופוזיציה, מליאה, ועדות (2 ועדות לדוגמא) אזרחות האתגר עמ' 92, 94-96 -תפקידי הכנסת: כינון הממשלה, ייצוג האזרחים, חקיקה (לא תופיע בבחינה שאלה על סוגי הצעות חוק ושלבי החקיקה), פיקוח וביקורת, מינוי בעלי תפקידים, אסיפה מכוננת אזרחות האתגר עמ' 98-104	9. הרשות המחוקקת - הכנסת	
- תפקידי הממשלה: קביעת מדיניות וביצועה, קביעת תקנות - חקיקת משנה אזרחות האתגר עמ' 108 אחריות ממשלתית משותפת, אחריות מיניסטריאלית אזרחות האתגר עמ' 115	10. הרשות המבצעת - הממשלה	
- מבנה מערכת המשפט בישראל: בית משפט השלום, בית משפט מחוזי, בית משפט עליון. (לא תופיע בבחינה שאלה על סוגי הצווים שמוציא בג"ץ) אזרחות האתגר עמ' 127-130	11. הרשות השופטת	

ירושלים * רח' דבורה הנביאה 2 * בניין לב רם * מיקוד 9510402 * טל': 073-3931404 * פקס: 073-3931429

شارع دبورہ هنبیة 2 * عمارة ليف رام * اورشليم القدس 9510402 * تلفون: 073-3931430/1 * فاكس: 073-3931429

DEVORA HANEVIA ST. 2 JERUSALEM 9510402, ISRAEL * TEL: 972-73-3931430/1 FAX: 972-73-3931429

כתובת אתר ממשלה זמין: <http://www.gov.il> כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

רשימת תתי הנושאים	רשימת הנושאי הלימוד	
- אי תלותה ועצמאותה של הרשות השופטת בישראל (לבחינה אין צורך להכיר את ההבדלים בין אי תלות עניינית, אישית והרשות השופטת כגוף) אזרחות האתגר עמ' 124-126		
- מנגנוני פיקוח פורמליים/ מוסדיים - מבקר המדינה, הרשות השופטת, פרלמנט אזרחות האתגר עמ' 22, 102-104, 138, 140-141 - מנגנוני פיקוח בלתי פורמליים/חוץ מוסדיים - תקשורת, דעת קהל, אומנות אזרחות האתגר עמ' 138, 146-147, 149	12. פיקוח וביקורת על השלטון	

ירושלים * רח' דבורה הנביאה 2 * בניין לב רם * מיקוד 9510402 * טל': 073-3931404 * פקס: 073-3931429

شارع دبورہ ہنبینۃ 2 * عمارة ليف رام * اورشليم القدس 9510402 * تلفون: 073-3931430/1 * فاكس: 073-3931429

DEVORA HANEVIA ST. 2 JERUSALEM 9510402, ISRAEL * TEL: 972-73-3931430/1 FAX: 972-73-3931429

כתובת אתר ממשלה זמין: <http://www.gov.il> כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>